

TÜBİTAK - ARDEB
Eğitim Çağrı Programı
“1003-SBB-EGTM-2017-2 Gerçek Yaşam Temelli Materyaller”
Çağrı Metni

1. Genel Çerçeve

Son yıllarda geliştirilen eğitim programları ve yürütülen eğitim reformlarının temel vurguları arasında bilgi, beceri, yönelim ve yeterlikler ön plana çıkmaktadır. Buna bağılı olarak eğitim programları; yaşam becerileri, problem çözme, iletişim, analitik düşünme, yaratıcılık, girişimcilik, yansıtıcı düşünme, eleştirel düşünme ve yeni okuryazarlık gibi 21.yy becerilerine ve bireylerin bilişsel, sosyal, duyuşsal ve psiko-motor gelişimlerine katkıda bulunmaya odaklanmıştır. Ancak programların bir çıktısı olarak bu becerilerin edinildiğine ve bireylerin kendilerini farklı yollarla ifade etmesine ilişkin yeterli kanıta ulaşamamaktadır. Dünyada eğitim alanında bu becerilerin kazandırılabilceğini gösteren iyi örnekler bulunmakta, bundan dolayı gelişim ve değişimin iyi okunması ve eğitim sistemimizde iyileştirmeye gidilmesi gereği doğmaktadır.

İyileştirme çalışmalarında eğitimin yaşam boyu devam etmesi, yaparak ve yaşayarak öğrenmenin önemi, bilginin kaynaklarından birinin yaşam olması ve buna bağılı olarak yaşamı temel alan, yaşamla bütünleştirilmiş bir eğitim anlayışından hareket edilmesi sonucu ortaya çıkmaktadır. Bu bağlamda öğrencilerin yaşamdaki problemleri, kavramları ve ilişkileri keşfetmesine, tartışmasına ve anlamlı bir şekilde yapılandırmasına olanak sağlayan eğitim durumlarının (öğrenme, öğretme yaklaşım yöntem ve teknikleri, materyaller, süre, öğrenme ortamı) bir öğesi olarak, eğitim materyalleri bu çağrının odak noktasını oluşturmaktadır.

Öğrenme ortamları ile öğrenme kaynaklarının sınırlarının genişlemesi ve çeşitliliğinin artmasının bir sonucu olarak eğitim materyallerinin yaşam temelli olarak geliştirilmesi, uygulanması, değerlendirilmesi, bunun döngüsel olarak iyileştirilmesi süreçlerinin tasarlanması ve işe koşulması gerekmektedir.

Gerçek Yaşam Temelli Materyaller öğrenenlerin bilimsel olgu, kavram, genelleme, ilke, yasa ve/veya kuram gibi bilgi öğelerini; beceri, yönelim ve yeterlik alanlarını bağlamsal bir temel içinde anlamlandırmasına olanak sağlamaktadır. Böylece ilgili konu alanı ile gerçek yaşam arasında bağ kurulması amaçlanmaktadır. Bu bağlamda, günlük yaşamda karşılaşılan herhangi bir durumla ilgili her türlü materyal (çevrimiçi ortam ve materyaller dahil) gerçek yaşam temelli materyal olarak kabul edilebilir.

Bu çağrı kapsamında hazırlanacak projelerin bir yandan yaşam becerileri, problem çözme, iletişim, analitik düşünme, yaratıcılık, girişimcilik, yansıtıcı düşünme, eleştirel düşünme ve yeni okuryazarlık gibi 21.yy becerileri ve Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinde (ana dilde iletişim, yabancı dillerde iletişim, matematiksel yetkinlik ve bilim/teknolojide temel yetkinlikler, dijital yetkinlik, öğrenmeyi öğrenme, sosyal ve vatandaşlıkla ilgili yetkinlikler, kültürel farkındalık ve ifade, inisiyatif alma ve girişimcilik) belirtilen yetkinliklerin gelişimine katkı sağlayacak; bir yandan da bireysel farklılık ve çeşitliliklerin ifade edilmesini destekleyecek nitelikte olması gerekmektedir. Bunun için Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından onaylanmış öğretim programları referans olarak alınabilir; ancak sadece bununla sınırlı kalmayıp yaşam becerilerini destekleyecek başka öneriler de sunulabilir.

Bu çağrı programının kapsamı aşağıdaki konulardan oluşmaktadır:

Yaşam becerileri, problem çözme, iletişim, analitik düşünme, yaratıcılık, girişimcilik, yansıtıcı düşünme, eleştirel düşünme, yeni okuryazarlık gibi becerilerin ve Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinde ifade edilen yetkinliklerin gelişmesine katkı sağlayabilecek;

- MEB tarafından onaylanmış mevcut eğitim/öğretim materyallerinin bu beceriler ve/veya yetkinliklerin gelişimi açısından araştırılması; bu yolla var olan durumun betimlenmesinden sonra beceri ve/veya yetkinliklerin geliştirilmesine yönelik kanıta dayalı öneriler geliştirilmesi,
- yeni ve özgün gerçek yaşam temelli materyallerin geliştirilmesi, uygulanması ve değerlendirilmesi,
- gerçek yaşam temelli materyal üretiminin tasarlanması sürecine yönelik bir model önerilmesi,
- bütünsel bir bakış açısıyla, öğretim programları, 21. yy becerileri, Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi ve bireysel farklılık/ çeşitliliklerin ifade edilmesi süreçlerinin entegrasyonunu sağlayabilecek, formel ve informel öğrenme ortamlarının nasıl tasarlanabileceğine yönelik kanıta dayalı öneriler geliştirilmesi ve değerlendirilmesi

beklenmektedir.

2. Amaç ve Hedefler

Bu bölümde, çağrı kapsamında sunulacak proje önerilerinin odaklanması gereken hususlar, ulaşılması beklenen amaç ve hedefler çağrı kapsamına giren her konu için ayrı ayrı belirtilmiştir. Önerilecek projelerin belirtilen başlıklardan hangisi veya hangileri ile ilişkilendirildiğinin başvuru formlarında açıkça belirtilmesi gerekmektedir.

Bu çağrının genel amacı 21. yy becerileri, Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinde ifade edilen yetkinliklerin gelişmesi; bireysel farklılık ve çeşitliliklerin ifadesine ve bireylerin bilişsel, sosyal, duyuşsal ve psiko-motor gelişimlerine katkı sağlaması açısından var olan durumun araştırılması; yeni ve özgün gerçek yaşam temelli materyallerin geliştirilmesi, uygulanması, değerlendirilmesi; materyallerin üretiminin tasarlanması sürecine yönelik model önerilmesi veya tüm bunların entegrasyonunu sağlayabilecek formel ve informel öğrenme ortamlarının tasarlanmasına yönelik araştırma projelerinin geliştirilmesidir. Bu genel amacı gerçekleştirmek için çağrı programının hedefleri aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:

- **MEB tarafından onaylanmış mevcut eğitim/öğretim materyallerinin bu beceriler ve/veya yetkinliklerin gelişimi açısından araştırılması; bu yolla var olan durumun betimlenmesinden sonra bu beceri ve/veya yetkinliklerin geliştirilmesi:** Örgün eğitimde farklı okul türleri, sınıf düzeyleri ve derslerde kullanılan mevcut öğrenme-öğretme materyalleri ile bu materyallerin kullanılmasını ve seçimini etkileyen faktörlerin belirlenmesi; içerik ve kullanım amacı olarak incelenmesi ve öğrenme çıktılarını nasıl etkilediğinin belirlenmesi gerekmektedir. Bu tespitler sonucunda yukarıda sözü edilen beceri/yetkinliklerin edinimini sağlayacak kanıta dayalı öneriler geliştirilmelidir.
- **Yeni ve özgün gerçek yaşam temelli materyallerin geliştirilmesi, uygulanması ve değerlendirilmesi:** MEB tarafından onaylanmış mevcut eğitim/öğretim materyallerinin bu beceriler ve/veya yetkinliklerin gelişimi açısından araştırılması; bu

noktada MEB tarafından onaylanmış öğretim programlarının referans olarak alınmasıyla sınırlı kalmayıp, yaşam becerilerini destekleyecek yeni ve özgün gerçek yaşam temelli materyallerin hazırlanması, uygulanması ve değerlendirilmesi gerekmektedir.

- **Gerçek yaşam temelli materyal üretiminin tasarlanması sürecine yönelik bir model önerilmesi:** Bu hedef kapsamında, sürdürülebilir gerçek yaşam temelli materyal hazırlama yetkinliği kazandırabilecek bir model geliştirilmelidir. Geliştirilen modelin uygulanabilir nitelikte olması ve belirtilen beceri ve/veya yetkinliklerin edinimine etkisinin değerlendirilmesi gerekmektedir.
- **Bütünsel bir bakış açısıyla (21. yy becerileri, Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi ve öğretim programları, bireysel farklılık ve çeşitlilikler) formel ve informel öğrenme ortamlarının nasıl tasarlanabileceğine yönelik kanıta dayalı öneriler geliştirilmesi ve değerlendirilmesi:** Bu hedef kapsamında söz konusu beceri ve/veya yetkinliklerin ediniminde; okullar, bilim ve sanat merkezleri, müzeler, bilim merkezleri, halk eğitim merkezleri vb. öğrenme ortamları ve materyallerin eğitime entegrasyonuna katkı sağlayabilecek nitelikte tasarlanması, uygulanması ve değerlendirilmesi gerekmektedir.

3. İlgili Destek Programı

Bu çağrı çerçevesinde önerilecek projelere “1003-Öncelikli Alanlar Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı” kapsamında destek verilecektir.

4. Çağrıya Özel Hususlar

İlgili mevzuat gereği, Ar-Ge projesi niteliği taşımayan (salt veri toplamaya/durum tespitine yönelik çalışmalar, kurumların rutin olarak yürüttükleri çalışmalar, daha önce gerçekleştirilmiş olan bir çalışmanın sadece kapsamının genişletilerek tekrarlanması niteliğindeki çalışmalar, altyapı oluşturmaya yönelik çalışmalar vb.) proje önerileri birinci aşamada elenecek olup ikinci aşamaya geçemeyecektir.

Bu çağrı kapsamında önerilecek projelere ilişkin dikkat edilmesi gereken hususlar “Amaç ve Hedefler” bölümünde her bir başlık altında ayrıntılı olarak açıklanmıştır. Proje önerilerinin bu başlıklardan en az biriyle ilgili olması gerekmektedir. Birinci aşama değerlendirmesi sonucunda, çağrı amaç ve hedeflerine uygun olmayan ve “Amaç ve Hedefler” bölümünde her bir başlık altında altı çizilerek vurgulanan gereklilikleri karşılamayan proje önerileri elenecek olup ikinci aşamaya geçemeyecektir.

Bu iki genel hususun yanı sıra, bu çağrıya özel olarak aşağıda belirtilen hususları içermeyen proje önerileri de çağrı amaç ve hedeflerine uygun olmadığı için elenecek olup ikinci aşamaya geçemeyecektir:

- Bu çağrı kapsamında önerilecek projelerin, genel çerçevede belirtilen 21. yy becerileri ve/veya Türkiye Yeterlilikler Çerçevesindeki yetkinlikleri kapsamı gerekmektedir. Bununla birlikte proje önerisinin tüm beceri ve yetkinlikleri içermesi beklenmemektedir.
- Proje önerilerinin MEB tarafından onaylanmış materyallerin sadece mevcut beceri ve/veya yetkinlikleri ne derece kapsadığının betimlenmesi yeterli değildir.
- Bu çağrı kapsamında önerilecek projelerdeki beklenen çıktıların ülke genelinde

kullanılabilirliğinin dikkate alınması gerekmektedir.

- Proje önerileri, gerçek yaşam temelli yeni ve özgün materyal tasarımı, bunların uygulanması ve uygulama sonuçlarının değerlendirilmesi süreçlerini kapsamı gerekmektedir. Sadece tasarlama ya da tasarlayıp uygulama yeterli değildir.
- Proje önerilerinin okul öncesinden liseye kadar tüm öğretim kademelerinde veya herhangi bir kademede kullanılabilir şekilde hazırlanması gerekmektedir.
- Proje önerilerinde kuramsal bir çerçeve bulunması gerekmektedir.
- Gerçek yaşam temelli materyallerin üretiminin modellenmesini kapsayan proje önerilerinin model oluşturma aşamalarını içermesi gerekmektedir.
- Proje ekibinde farklı disiplinlerden araştırmacıların görev alması ve konunun disiplinlerarası bir yaklaşımla ele alınması gerekmektedir.
- Önerilecek projeler küçük, orta veya büyük ölçekli projeler olarak hazırlanabilir.
- Orta ve büyük ölçekli projeler en fazla 1 ana proje ve 3 alt projeden oluşabilir. 2. Aşama proje başvuruları ile birlikte, alt proje tanımlı başvurular için, [Protokol](#) belgesi sunulmalı ve alt projelerin başvuru sisteminde de tanımlanması unutulmamalıdır. Alt proje tanımlı başvurularda, 2. Aşama başvurusu ile sunulan bütçe, projeler bazında ayrılmalıdır.
- Proje kapsamındaki iş paketlerinin büyük ölçüde proje ekibi tarafından yapılması beklenmekte olup, hizmet alımı için talep edilen bütçe, önerilen proje bütçesinin %40'ını geçemez. Bu husus 2. aşamada değerlendirmeye alınacak olup bu şartı sağlamayan proje önerileri bilimsel değerlendirmeye alınmayarak iade edilecektir.
- İkinci aşama başvurularında sunulması gerekli olan [Yasal/Özel İzin Belgesi](#) ile [Etik Kurul Onay Belgesi](#) nin alınmasında yaşanabilecek aksaklıklar göz önünde bulundurularak, söz konusu belgelerin temin sürecinin ilgili tüm kurum/kuruluşlarla irtibata geçilerek ivedilikle başlatılması önerilmektedir.

5. Çağrı Takvimi

Aşama	Çevrimiçi Başvuru Sistemi Kapanış Tarihi	Elektronik Başvuru Çıktısının Gönderilmesi İçin Son Tarih ^(*)
Birinci Aşama	06.10.2017 17:30	13.10.2017 17:30
İkinci Aşama	05.01.2018 17:30	19.01.2018 17:30

(*) Elektronik başvuru çıktısının ıslak imzalı nüshasının belirtilen tarih ve saate kadar Kurumumuza ulaştırılması gerekmektedir.

6. Ek Belgelere Referanslar

- [1003 Destekleme Programı Web Sayfası](#)
- [1003 Destekleme Programı Bilgi Notu](#)
- [1003 Destek Programı Başvuru Formları](#) (*)
- [1003 Öncelikli Alanlar Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı Usul ve Esasları](#)
- [1003 Proje Önerisi Değerlendirme Formu](#)

- [Yasal/Özel İzin Belgesi Bilgi Notu](#)
- [Etik Kurul Onay Belgesi Bilgi Notu](#)
- [TÜBİTAK Çağrı Planlaması](#)

(*) 1003 programına ait başvuru formları güncellenmiştir. 1. ve 2. aşama başvuruları sırasında güncel formların kullanılmaması halinde proje önerileri değerlendirmeye alınmayacaktır. Güncel başvuru formlarına ulaşmak için lütfen [tıklayınız](#).

7. İrtibat Bilgileri

Egemen TAŞKIN

Telefon	0312 298 12 87
E-posta	egemen.taskin@tubitak.gov.tr

Serkan Fatih ORAKÇI

Telefon	0312 298 12 78
E-posta	fatih.orakci@tubitak.gov.tr

Rümeysa KAYA

Telefon	0312 298 12 85
E-posta	rumeysa.kaya@tubitak.gov.tr

Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Destek Grubu(SOBAG)